

ประวัติห้องสมุด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

เรียบเรียงโดย ผศ.สุชาติพย์ เกียรติวานิช

ตราประจำมหาวิทยาลัย

ห้องสมุดในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นกลุ่มห้องสมุดที่พัฒนามาจากห้องสมุดวิทยาเขตเดิม ซึ่งประกอบด้วยวิทยาเขต 5 แห่ง ดังนี้

- ห้องสมุดทเวตส์ พัฒนามาจากห้องสมุดวิทยาเขตทเวตส์
- ห้องสมุดโชติเวช พัฒนามาจากห้องสมุดวิทยาเขตโชติเวช
- ห้องสมุดพระนครเหนือ พัฒนามาจากห้องสมุดวิทยาเขตพระนครเหนือ
- ห้องสมุดพณิชยการพระนคร พัฒนามาจากห้องสมุดวิทยาเขตพณิชยการพระนคร
- ห้องสมุดชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ พัฒนามาจากห้องสมุดวิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์

ในปี พ.ศ. 2552 เนื่องจากวิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ซึ่งตั้งอยู่ริ้วติดกันกับวิทยาเขตพณิชยการพระนครได้กลายมาเป็นหน่วยงานที่อยู่ที่ตั้งบริเวณเดียวกัน และได้มีการรื้อถอนรั้วออกไปและมหาวิทยาลัยมีนโยบายให้ห้องสมุดสาขาชุมพรเขตรอุดมศักดิ์เข้าไปรวมกับห้องสมุดสาขาพณิชยการพระนคร เพื่อความประหยัดทั้งงบประมาณ และบุคลากร โดยใช้ชื่อเดียวกันคือ ห้องสมุดสาขาพณิชยการพระนคร

ในปี พ.ศ. 2553 ได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารงาน โดยห้องสมุดทั้ง 4 สาขา ได้อยู่ภายใต้การบริหารงานของกลุ่มวิทย์บริการและนวัตกรรมการศึกษา สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ (สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. 2553)

ในปี พ.ศ. 2555 – ปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารงานอีกครั้ง โดยห้องสมุดทั้ง 4 สาขา ได้อยู่ภายใต้การบริหารงานของกลุ่มวิทย์บริการ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ (สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. 2555)

บัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประวัติห้องสมุดทเวศร์

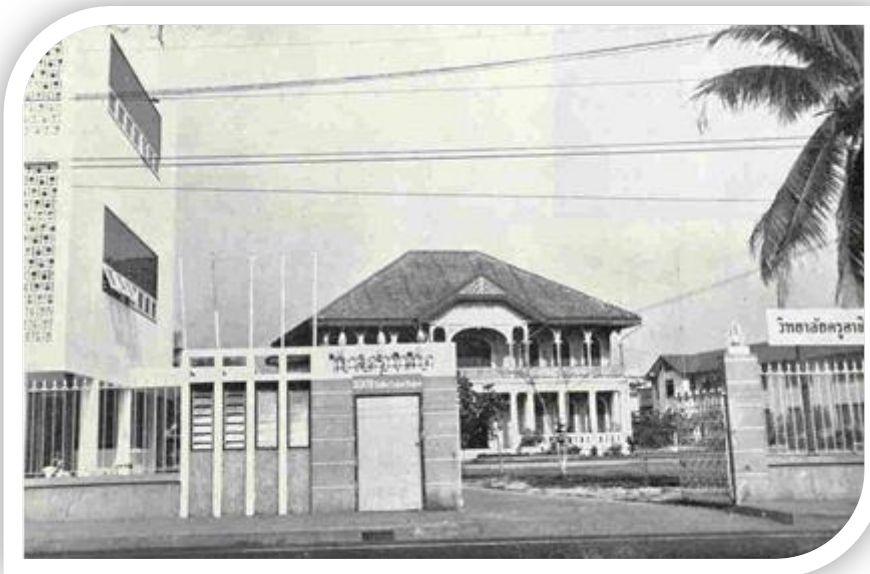
ห้องสมุดทเวศร์ ถือกำเนิดขึ้นมา
จากโรงเรียนฝึกหัดครูอาชีวศึกษาซึ่ง
จัดตั้งโดยอาจารย์กุล มฤคทัต ตาม
ประกาศของกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่
8 กรกฎาคม พ.ศ. 2491 โดยรัฐมนตรี
กระทรวงศึกษาธิการในสมัยนั้น คือ
หลวงพรหมโยธี เป็นผู้ลงนาม และ
เนื่องจากโรงเรียนยังไม่มีสถานที่ตั้งเป็น

วังรพีพัฒน์ในอดีต

ของตนเอง จึงให้นักเรียนส่วนหนึ่งเรียนที่
โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย ส่วนที่เหลือนำไปฝากเรียนที่โรงเรียนการช่างสตรีพระนครใต้
และโรงเรียนเสาวภา จนกระทั่ง พ.ศ. 2495 กรมอาชีวศึกษาดำเนินการซื้อที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
สองแห่ง คือ วังกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ที่ตำบลทเวศร์ พระนคร และบ้านเจ้าพระยาพลเทพ
เสนาบดีกระทรวงเกษตรธิการสมัยหนึ่ง ที่ตำบลกลยาณี ถนนอิสราภาพ ถนนบุรี เพื่อให้เป็น
โรงเรียนฝึกหัดครูสตรีอาชีวศึกษา (ปัจจุบัน คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี) และที่
วังรพีพัฒน์ของกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ที่ตำบลทเวศร์ ถนนสามเสน พระนคร เพื่อใช้เป็น
โรงเรียนฝึกหัดครูอาชีวศึกษา

วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2504 โรงเรียนฝึกหัดครูอาชีวศึกษาได้รับการยกฐานะเป็น
“วิทยาลัยครูอาชีวศึกษา” สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค

ประตูทางเข้าวิทยาลัยครูอาชีวศึกษาในอดีต

ห้องสมุดเริ่มเปิดดำเนินการ ณ วิทยาลัยครู อาชีวศึกษา ที่เทวศรแห่งนี้ในปี พ.ศ. ใด ไม่ปรากฏชัดเจน ทราบจากการบอกเล่าว่ามีอาจารย์สุวรรณ จำเดิม เป็นบรรณารักษ์คนแรก สถานที่ตั้งห้องสมุดอยู่ในตึกวังเพ็ญพัฒน์ ต่อมาผู้อำนวยการได้แต่งตั้งอาจารย์วิสิทธิ์ ศิริขรินทร์ เป็นหัวหน้าห้องสมุดดำเนินงานแทน จนกระทั่งได้มีการรื้อวังเพ็ญพัฒน์เพื่อสร้างตึกใหม่ในปี พ.ศ. 2510 ด้วยเหตุนี้ ห้องสมุดจึงต้องย้ายมาอยู่ตึก 1 ชั้น 3 (ตึกบ่อปลา) แทน

พ.ศ. 2518 ด้วยแรงผลักดันของนักศึกษาสายอาชีวศึกษา โดยมีวิทยาลัยครู อาชีวศึกษาเป็นแกนนำ พระราชบัญญัติวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พ.ศ. 2518 จึงได้ เกิดมีขึ้นและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2518 วิทยาลัยครู อาชีวศึกษาได้ถูกเปลี่ยนชื่อเป็น **“วิทยาเขตเทวศร”** ด้วยเหตุนี้ห้องสมุดจึงเปลี่ยนชื่อเป็น ห้องสมุดวิทยาเขตเทวศรด้วยเช่นกัน

หลังจากได้มี พระราชบัญญัติ วิทยาลัยเทคโนโลยีและ อาชีวศึกษา พ.ศ. 2518 แล้ว เนื่องจาก วิทยาเขตเทวศรมี ความพร้อมทั้ง บุคลากร สถานที่ เครื่องมือ และ เครื่องจักร ดังนั้น คณะวิศวกรรมเทคโนโลยี

อาคารเรียนตึก ๒ ชั้น หลังแรก

จึงได้มาขออาศัยอาคารเรียนและคณาจารย์ของวิทยาเขตเทวศรเพื่อเปิดสอนหลักสูตร ปริญญาตรี 2 สาขาวิชา คือ สาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรม และสาขาวิศวกรรมศาสตร์ ใน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2518 เป็นครั้งแรก โดยคณะวิศวกรรมเทคโนโลยีเมื่อก่อนตั้งนั้น ยังไม่มีห้องสมุดให้บริการ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2520 ดร.สุขชัย สิทธิชัยเกษม คณบดีคนแรก ผู้ซึ่ง เห็นคุณค่าของการอ่านและการศึกษาค้นคว้า ได้พยายามเสาะหาผู้ที่จะมาจัดตั้งห้องสมุดให้กับ คณะ โดยตั้งความหวังไว้ว่าห้องสมุดที่จัดตั้งจะต้องได้มาตรฐานสากลและพัฒนาการก้าวหน้า ยิ่ง ๆ ขึ้นไปอย่างไม่หยุดยั้ง เมื่ออาจารย์สุณีรัตน์ สุนทรกุล ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการใน ห้องสมุดวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ และเป็นผู้มีความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์โดยตรง ทาง คณะฯ จึงทำเรื่องขอยืมตัวมาช่วยราชการ ตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2520 โดยมีผู้ช่วย 1 คน คือ อาจารย์สุธาทิพย์ สุขถาวร

ในระยะแรกห้องสมุดมีหนังสือภาษาอังกฤษประมาณ 50 เล่ม พร้อมทั้งวารสารภาษาอังกฤษจำนวนหนึ่ง ซึ่งได้รับบริจาคจากอาจารย์ของคณะฯ โดยอาศัยโรงฝึกงานแผนกช่างยนต์ของวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ เป็นสถานที่ตั้งอยู่ประมาณ 1 ปี 4 เดือน เป็นช่วงระยะเวลาแห่งการบุกเบิกก่อตั้งห้องสมุดของคณะวิศวกรรมและเทคโนโลยี ซึ่งงานแทบทุกด้านพัฒนาไปทีละเล็กละน้อยด้วยข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณและอาคารสถานที่

จนกระทั่ง วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2521 ห้องสมุดจึงได้ย้ายมาอยู่ที่ตึก 1 ชั้น 3 ครึ่ง (ตึกบ่อปลา) ในวิทยาเขตเทเวศร์ เนื่องจากคณะวิศวกรรมและเทคโนโลยี ย้ายสถานที่ทำการจากวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ มาที่วิทยาเขตเทเวศร์ โดยห้องสมุดคณะวิศวกรรมและเทคโนโลยี และห้องสมุดวิทยาเขตเทเวศร์ ยังแยกกันอยู่คนละส่วน

เมื่ออาจารย์ศรีเครือ โกวาทอง ดำรงตำแหน่งเป็นทั้งคณบดีคณะวิศวกรรมและเทคโนโลยี และผู้อำนวยการวิทยาเขตเทเวศร์ จึงมีนโยบายที่จะรวมห้องสมุดวิทยาเขตเทเวศร์และห้องสมุดคณะวิศวกรรมและเทคโนโลยี เข้าด้วยกันโดยใช้ อาคาร 4 ชั้น 5 เป็นสถานที่ตั้ง และเมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2522 จึงได้รวมกันอย่างเป็นทางการและแต่งตั้งให้อาจารย์ยุพดี ต่อบุญยศุกชัย เป็นหัวหน้าห้องสมุด

พ.ศ. 2531 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาได้รับพระราชทานนามใหม่จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2531

พ.ศ. 2535 ขยายพื้นที่และปรับปรุงห้องสมุดใหม่ และติดตั้งเครื่องปรับอากาศทั้งห้องสมุด

พ.ศ. 2536 ห้องสมุดคณะวิศวกรรมและเทคโนโลยี ย้ายไปอยู่ที่ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2536

พ.ศ. 2537 สาขาวิชาอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมการแยกตัวออกจากคณะวิศวกรรมและเทคโนโลยี ตั้งเป็นคณะใหม่ มีคณบดีคนแรก คือ ดร.ศักดิ์ กองสุวรรณ พร้อมทั้งเริ่มก่อตั้งห้องสมุดขึ้นมาใหม่โดยอาจารย์สุชาติพย์ เกียรติวานิช เป็นทั้งหัวหน้าห้องสมุดคณะอุตสาหกรรม และหัวหน้าห้องสมุดวิทยาเขตเทเวศร์

พ.ศ. 2538 อาจารย์สุชาติพย์ เกียรติวานิช ลาออกจากหัวหน้าห้องสมุดคณะอุตสาหกรรม คณบดีแต่งตั้งให้อาจารย์บรรเลง สระมูล เป็นหัวหน้าห้องสมุดแทน

วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2542 ห้องสมุดคณะอุตสาหกรรมย้ายไปเปิดให้บริการที่ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จังหวัดปทุมธานี

อาจารย์สุรชาติพย์ เกียรติวานิช เขียนโครงการจัดตั้งห้องสมุดวิทยาเขตเทเวศร์ขึ้นใหม่ และดำเนินการให้บริการเรื่อยมาจนกระทั่งวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2548 วิทยาเขตเทเวศร์เข้าสังกัดในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548 วันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง การบริหารงาน แยกออกเป็น 9 มหาวิทยาลัย วิทยาเขตเทเวศร์ เข้าสังกัดในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และได้เปลี่ยนสถานภาพแยกออกมาเป็น 2 คณะ คือ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ห้องสมุดวิทยาเขตเทเวศร์เปลี่ยนแปลงสถานภาพมาเป็นห้องสมุดเทเวศร์ สังกัดสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยยังตั้งอยู่ที่ ตึก 4 ชั้น 5

ห้องสมุดเทเวศร์ใช้ระบบทศนิยมของดิวอี้ในการจัดหมวดหมู่หนังสือตั้งแต่เริ่มก่อตั้งห้องสมุดในอดีตจนกระทั่งปัจจุบัน และเริ่มใช้โปรแกรมอัตโนมัติเป็นครั้งแรก คือ ระบบ Walai AutoLIB ซึ่งเป็นโปรแกรมที่มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เป็นผู้พัฒนาขึ้น จากทุนวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2552 ห้องสมุดเทเวศร์ และห้องสมุดสาขาอีก 3 แห่งได้เข้าร่วมโครงการฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การสร้างฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดโดยใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Walai AutoLIB ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม 2552 - 30 กันยายน 2552 ทีมงานบรรณารักษ์จากห้องสมุดทั้ง 4 แห่ง ได้ช่วยกัน edit ข้อมูลของห้องสมุดเทเวศร์เป็นแห่งแรก ด้วยระยะเวลา 1 เดือน (1-31 พฤษภาคม 2552) ต่อไปเป็นห้องสมุดพระนครเหนือ (edit ข้อมูลและเปลี่ยนระบบการจัดหมู่จากระบบ L.C. เป็นระบบ D.C.) ห้องสมุดพนิชัยการพระนครและชุมพรเขตอุดมศักดิ์ (edit ข้อมูลและเปลี่ยนระบบการจัดหมู่จากระบบ L.C. เป็นระบบ D.C.) และห้องสมุดโชติเวชตามลำดับ

อาคารสำนักวิทยบริการ
และเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน

ปัจจุบัน ห้องสมุดเทเวศร์ ย้ายสถานที่ทำการจากตึก 4 ชั้น 5 มายังตึก 2 ชั้น 2 สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และเปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ 1 เดือนพฤศจิกายน 2551 เป็นต้นมา

ภาพบรรยากาศห้องสมุดทิวทัศน์ในปัจจุบัน

ประวัติห้องสมุดโชติเวช

ห้องสมุดโชติเวช เดิมคือห้องสมุดวิทยาเขตโชติเวช น่าจะมีกำเนิดมาพร้อมกับวิทยาเขตโชติเวช โดยวิทยาเขตโชติเวชนั้น ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2481 ซึ่งโอนกิจการจากโรงเรียนช่างทอวัตถุโบสถ์ มาสังกัดกองอาชีวศึกษา กรมวิชาการ ในปีต่อมา ได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนช่างทอวัตถุสามพระยาเพราะได้ย้ายมาทำการสอนที่โรงเรียนพาณิชยการสามพระยา ในปี พ.ศ. 2517 ได้ยกฐานะเป็น “วิทยาลัยโชติเวช” ทำการเปิดการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวส.) หลักสูตร 2 ปี ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 วิทยาลัยได้ออมนารวมกับวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เปลี่ยนชื่อเป็น “วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตโชติเวช” และเมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2531 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาได้รับพระราชทานนามใหม่ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็น “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” ชื่อของสถานศึกษาแห่งนี้จึงมีชื่อเรียกว่า “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตโชติเวช” เป็นต้นมา

วิทยาลัยโชติเวชในอดีต

ในอดีต ห้องสมุดวิทยาเขตโชติเวช มีฐานะเป็นแผนกหนึ่งในฝ่ายบริการการศึกษา แต่ยังไม่มียบริการต่าง ๆ เหมือนกับห้องสมุดในปัจจุบัน เป็นเพียงห้องเก็บหนังสือประกอบการศึกษาเท่านั้น มีขนาด 1 ชั้นเรียน ไม่มีเจ้าหน้าที่และบรรณารักษ์ให้บริการเป็นประจำเวลา เปิดบริการไม่แน่นอนเพราะต้องใช้อาจารย์ที่ไม่มีชั่วโมงสอนประจำเป็นผู้ดูแล การจัดหมวดหมู่หนังสือยังไม่เป็นระบบสากล ผู้ใช้บริการคืออาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา การใช้บริการห้องสมุดยังไม่เป็นที่นิยมเพราะการศึกษานั้นมุ่งเรียนและฝึกปฏิบัติในชั้นเรียนเป็นสำคัญ

ปี พ.ศ. 2521 อาจารย์ดรุณี โอวจริยาพิทักษ์ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าแผนกห้องสมุด อาจารย์ได้วางรากฐานของการบริการห้องสมุดในระบบสากลเป็นครั้งแรกโดยใช้ระบบการจัดหมู่หนังสือระบบดิวอี้และมีการทำบัตรรายการช่วยค้นหาหนังสือ ห้องสมุดขณะนั้นตั้งอยู่ที่ ตึก 3 ชั้น 2 ห้อง 324 ต่อมาอีก 1 ปี จึงได้ย้ายมาที่ห้อง 322-323 เพิ่มพื้นที่บริการจาก 1 ห้องเป็น 2 ห้องเรียน จนกระทั่งปี 2536 ห้องสมุดได้ย้ายมาที่ ตึก 7 ชั้น 2 ซึ่งมีพื้นที่บริการเพิ่มมากขึ้นตามปริมาณของทรัพยากรสารสนเทศและผู้ใช้บริการที่มีเพิ่มมากขึ้น

ปี พ.ศ. 2538 อาจารย์เจตนา กิจเกิดแสง เป็นหัวหน้าแผนกห้องสมุด ได้ดำเนินงานสานต่อจากอาจารย์ดร.ณี โอวจริยาพิทักษ์ ห้องสมุดได้รับงบประมาณให้จัดหาทรัพยากรสารสนเทศทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อโสตทัศน ให้พอเพียงแก่นักศึกษา คณาจารย์ อย่างต่อเนื่อง

ปี พ.ศ. 2541 ห้องสมุดมีฐานะเป็นแผนกหนึ่งในฝ่ายกิจกรรมพิเศษ แต่ยังมีหน้าที่ในการให้บริการเช่นเดิม

ปี พ.ศ. 2543 ห้องสมุดได้ขยายบริการให้มีศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์และระบบเครือข่าย Internet เพื่อให้การบริการทันสมัยยิ่งขึ้น และห้องสมุดได้เข้าสู่ระบบประกันคุณภาพ ISO 9002 เพื่อประกันคุณภาพงานบริการ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามนโยบายของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

เจ้าหน้าที่กำลังพิมพ์บาร์โค้ดหนังสือ

ปี พ.ศ. 2545 ห้องสมุดได้นำระบบห้องสมุดอัตโนมัติโปรแกรมวารสาร 2000 มาใช้ เริ่มมีฐานข้อมูลหนังสือและสื่อโสตทัศน ฐานข้อมูลบรรณานุกรมบริการให้กับผู้ใช้ มีระบบการสืบค้นข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ภายในห้องสมุดและสืบค้นผ่านระบบเครือข่าย Internet มีระบบยืม-คืนด้วยระบบบาร์โค้ด ผู้ใช้บริการได้รับความสะดวกรวดเร็วและทันสมัย

ปี พ.ศ. 2550 ห้องสมุดได้เข้าเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีฐานะเป็นห้องสมุดขีตวิเทศ ให้บริการกับนักศึกษาและคณาจารย์คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการออกแบบเป็นหลัก

ปี พ.ศ. 2551 ห้องสมุดได้เริ่มดำเนินการปรับเปลี่ยนระบบห้องสมุดอัตโนมัติจากโปรแกรม นวสาร 2000 เป็นระบบโปรแกรม Walai AutoLIB ซึ่งเป็นโปรแกรมที่มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เป็นผู้พัฒนาขึ้น จากทุนการวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และได้ย้ายที่ทำการมาชั่วคราว ณ โรงอาหารใต้ตึก 1 เพื่อดำเนินการสร้างอาคารอเนกประสงค์ใหม่

ปี พ.ศ. 2554 – ปัจจุบัน ห้องสมุดขีตวิเทศได้ย้ายที่ทำการใหม่มาเปิดให้บริการ ณ อาคารเรือนปัญญา ชั้น 3 โดยให้บริการทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภท

อาคารเรือนปัญญา

ภาพบรรยากาศห้องสมุดวิชาชีวะในปัจจุบัน

ประวัติห้องสมุดพระนครเหนือ

โรงเรียนช่างกลพระนครเหนือ

ห้องสมุดพระนครเหนือ เดิมชื่อ

โรงเรียนช่างกลพระนครเหนือ ซึ่งเป็นที่ตั้งของกรมโยธาธิการ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีและกรมโยธาธิการ ได้ถูกยุบยกเลิกในสมัยปฎิวัติ เนื่องจากงานของกรมโยธาธิการ ซ้ำซ้อนกับงานของกรมโยธาเทศบาล จึงได้โอนให้กรมอาชีวศึกษาเปิดเป็นโรงเรียนช่างกลพระนครเหนือ

พ.ศ. 2502 จึงได้ใช้อาคาร

อำนวยการเป็นห้องเรียน และในปีนี้ได้เปิดห้องสมุดขึ้นเป็นครั้งแรกเพื่อบริการแก่นักศึกษาจากนั้นในปี พ.ศ. 2516 จึงมีบรรณารักษ์เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง คือ อาจารย์สุมาลี วัชรวิทยา ได้บริหารจัดการจนทำให้ห้องสมุดพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง

พ.ศ. 2523 ได้ย้ายที่ทำการจากอาคารอำนวยการ ไปยังอาคารศึกษาทั่วไป ชั้น 5 และได้บริหารจัดการงานห้องสมุดจนประสบความสำเร็จ

พ.ศ. 2532 ห้องสมุดได้ถูกย้ายจากอาคารศึกษาทั่วไป ชั้น 5 มายังอาคารอเนกประสงค์ ชั้น 2 โดยอาจารย์ผ่องพรรณ จันทร์กระจำจ ได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกห้องสมุด

พ.ศ. 2539 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล นำโดยอธิการบดีวิจิตร โชติสว่าง ได้ลงนามกับท่านอธิการบดีบรรเลง ศรีนิล ในโครงการความร่วมมือกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือและท่านผู้อำนวยการวิทยาเขตพระนครเหนือ ประทวน กลิ่นจำปา เป็นกรรมการและเลขานุการจากโครงการความร่วมมือของทั้ง 2 สถาบัน จึงทำให้แผนกห้องสมุดได้มีโอกาสพัฒนาฐานข้อมูลโดยใช้โปรแกรม

CDS/ISIS และโปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติระบบการยืม - คืนด้วย BARCODE เป็นวิทยาเขตนำร่องแห่งแรกในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จากนั้นห้องสมุดวิทยาเขตพระนครเหนือ ได้รับนโยบายจากท่านอธิการบดี และผู้อำนวยการวิทยาเขตฯ ให้จัดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตพระนครเหนือ

การสร้าง DATABASE ลงในโปรแกรม CDS/ISIS โดยเชียววิทยาเขตต่าง ๆ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เข้าร่วมเพื่อสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการฐานข้อมูลร่วมกัน

พ.ศ. 2542 ห้องสมุดวิทยาเขตพระนครเหนือ ได้รับการคัดเลือกจากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้ได้รับรางวัลห้องสมุดที่มีผลงานดีเด่นประจำปี 2542 โดยท่านผู้อำนวยการประทวน กลิ่นจำปา ได้เข้าเฝ้าและรับโล่ประกาศเกียรติคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทำให้คณาจารย์และนักศึกษารวมทั้งบุคลากรของวิทยาเขตพระนครเหนือมีความภาคภูมิใจและปลื้มปิติในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ และในปีเดียวกัน ก็ได้รับการคัดเลือกให้เป็นห้องสมุดดีเด่นของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ได้รับโล่รางวัลห้องสมุดดีเด่นจากท่านอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทำให้เกิดขวัญและกำลังใจแก่ชาวพระนครเหนือทุกคนอีกครั้ง

พ.ศ. 2545 ห้องสมุดได้ปรับเปลี่ยนการใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ CDS/ISIS มาใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Alice for Windows เพื่อให้บริการแก่คณาจารย์ นักศึกษา ของวิทยาเขตฯ

พ.ศ. 2551 ห้องสมุดพระนครเหนือ ได้เข้าร่วมเป็นกลุ่มงานหนึ่งภายใต้การบริหารงานของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์นิวัตร จารุวาระกุล ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และได้รับนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เข้าร่วมโครงการใช้โปรแกรม Walai AutoLIB เพื่อการบริหารจัดการเครือข่ายห้องสมุดแต่ละสาขา

ห้องสมุดพระนครเหนือในปัจจุบัน

ปัจจุบัน ห้องสมุดพระนครเหนือ ตั้งอยู่ที่ชั้น 1 อาคาร 2 อเนกประสงค์ เปิดให้บริการทุกวัน บุคลากรห้องสมุดพระนครเหนือทุกคนตั้งใจปฏิบัติงานห้องสมุดด้วยความตั้งใจเป็นอย่างดีเพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ใช้บริการมากที่สุดและเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานห้องสมุดอย่างยั่งยืน

ภาพบรรยากาศห้องสมุดพระนครเหนือในปัจจุบัน

ประวัติห้องสมุดพนิชัยการพระนคร

วิทยาลัยพนิชัยการพระนครในอดีต

ห้องสมุดพนิชัยการพระนคร ย้อนกลับไปในปี พ.ศ. 2443 สถานศึกษาที่ในปัจจุบันมีชื่อว่า "มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครวิทยาเขตพนิชัยการพระนคร" นั้น มีประวัติความเป็นมาตามลำดับ ดังนี้

พ.ศ. 2443 เริ่มก่อตั้งเป็น "โรงเรียนประถมศึกษาพิเศษภาษาอังกฤษวัดสัมพันธวงศ์" โดยมีนาย เอ็ม วี นาธาน เป็นผู้ดำเนินการท่านแรก ในระยะแรกนั้น เน้นการเรียนการสอนเฉพาะภาษาอังกฤษเท่านั้น หากแต่ในเวลาต่อมาได้ขยายหลักสูตรเพิ่มขึ้นโดยมีทั้งวิชาสามัญ วิชาค้าขาย และวิชาการบัญชี

พ.ศ. 2445 โรงเรียนประถมศึกษาพิเศษภาษาอังกฤษวัดสัมพันธวงศ์ ได้กลายเป็น "โรงเรียนพนิชัยการวัดมหาพฤฒาราม" อันเป็นจุดเริ่มต้นของโรงเรียนพนิชัยการที่แท้จริง อย่างไรก็ตามในช่วงเวลาไล่เลี่ยกันนั้น โรงเรียนพนิชัยการวัดราชบูรณะ" ก็ถือกำเนิดขึ้นตามมา และในปี พ.ศ. 2449 ก็ได้ยุบรวมกับโรงเรียนพนิชัยการวัดมหาพฤฒาราม ซึ่งในปีเดียวกันนี้เอง ท่านผู้บัญชาฯ พัทธยทิศ ได้สร้างอาคารเรียนมอบให้แก่กระทรวงธรรมการ ที่วัดแก้วฟ้าล่าง ทำให้โรงเรียนพนิชัยการวัดมหาพฤฒาราม ได้ย้ายมาอยู่ในสถานที่ดังกล่าวและได้เปลี่ยนชื่อให้สอดคล้องกับสถานที่เป็น "โรงเรียนพนิชัยการวัดแก้วฟ้าล่าง"

ในปี พ.ศ. 2481 ขณะที่กิจการของโรงเรียนพนิชัยการวัดแก้วฟ้าล่างดำเนินไปด้วยดีนั้น โรงเรียนพนิชัยการวัดสามพระยาได้ย้ายไปอยู่ที่วัดเทวราชกุญชรและได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น "โรงเรียนพนิชัยการวัดเทวราชกุญชร" พ.ศ. 2481 ต่อมาในปี พ.ศ. 2483 จึงได้ย้าย

มารวมกับโรงเรียนพาณิชย์การวัดแก้วฟ้าล่าง และเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น "โรงเรียนพาณิชย์การพระนคร" โดยมีนายทวิสวัสดิ์ บุญหลง เป็นผู้อำนวยการท่านแรก

ราวปีพ.ศ. 2490 กรมอาชีวศึกษาต้นสังกัดได้ซื้อที่ดินบริเวณ "วังสน" หรือ วังของกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ที่ถนนพิษณุโลกจากทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์เพื่อสร้างเป็นสถานที่ตั้งโรงเรียนพาณิชย์การพระนครอย่างถาวร และได้ย้ายมาเปิดการเรียนการสอน ณ สถานที่แห่งนี้ เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2492

วิทยาเขตพาณิชย์การพระนครในปัจจุบัน

ไม่ปรากฏหลักฐานว่าห้องสมุดจัดตั้งขึ้นตั้งแต่เมื่อใด สันนิษฐานว่าน่าจะเริ่มมีห้องสมุดเมื่อโรงเรียนพาณิชย์การพระนครมีที่ตั้งอย่างถาวร ณ วังของกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ที่ถนนพิษณุโลกช่วงนี้แล้ว กล่าวกันว่าห้องสมุดวิทยาเขตพาณิชย์การพระนครเดิมอยู่อาคาร 1 หน้าमुखขึ้นบน เป็นห้อง 2 ชั้น

ปี พ.ศ.2511 กระทรวงศึกษาธิการได้เปิดโอกาสให้โรงเรียนพาณิชย์การสามารถยกฐานะเป็น "วิทยาลัยพาณิชย์การ" ได้ โดยขยายการจัดการศึกษาได้ถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ต่อจากประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ดังนั้น เมื่อโรงเรียนพาณิชย์การพระนคร จัดการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นดังกล่าว จึงได้เปลี่ยนเป็น "วิทยาลัยพาณิชย์การพระนคร" (The Bangkok Commercial College) เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2512 ในช่วงนี้เองวิทยาลัยได้จัดตั้งห้องสมุดสำหรับนักศึกษา ปวส. ขึ้นอีก 1 แห่งที่ห้อง 2219 (ห้องงานพิมพ์)

พ.ศ. 2515 ห้องสมุด ปวส. ถูกย้ายขึ้นไปอยู่บนอาคาร 2 ชั้น 4

พ.ศ. 2516 ห้องสมุดอาคาร 1 ย้ายมารวมกับห้องสมุด ปวส. ณ อาคาร 2 ชั้น 4

พ.ศ. 2518 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้ง "วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา" ขึ้นโดยมีฐานะเป็นกรมหนึ่งในกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หนึ่ง ให้มีการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยรับนักศึกษาที่จบประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเข้าศึกษาต่ออีก 2 ปี

ดังนั้น จึงมีการรวมสถานศึกษา ระดับอาชีวศึกษา 28 แห่งเข้าด้วยกันโดยมีวิทยาลัย
พณิชยการพระนครรวมอยู่ด้วย

พ.ศ. 2527 มีการปรับปรุงห้องสมุดอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากเห็นว่าห้องสมุดควรจะ
อยู่ใกล้ชุมชนมากกว่าที่จะอยู่ชั้น 4 แต่ก็ยังไม่มีห้องใหญ่พอ จึงได้แบ่งหนังสือบางส่วนลงมาอยู่
ที่ชั้นล่าง ห้อง 2201 ซึ่งเป็นห้องเรียนรวม ห้องสมุดชั้น 2 นี้ เป็นที่รวมของหนังสือ วารสาร
ทางวิชาการต่าง ๆ วันที่ 15 กันยายน พ.ศ.2531 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ยกฐานะจากวิทยาลัยเป็นสถาบัน และพระราชทานชื่อใหม่ให้วิทยาลัย
เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เป็น "สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" ทำให้วิทยาลัยพณิชยการ
พระนคร ได้ยกฐานะเป็น "สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร"

พ.ศ. 2535 ย้ายหนังสือส่วนที่เหลือจากชั้น 4 มายังห้อง 2202 อีกห้องหนึ่ง

พ.ศ. 2537 ห้องสมุดย้ายมาที่ตึก 90 ปี โดยแบ่งเป็น 2 ชั้น คือ

ชั้น 2 เป็นห้องสมุดสำหรับอ่านหนังสือทั่วไป ให้บริการการอ่านและ
คิดว่า หนังสือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยทำการจัดหมวดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้ หนังสือ
นวนิยาย เรื่องสั้น บริการยืม - คืน ติดต่อทำบัตรสมาชิก รับแจ้งบัตรหาย และหนังสือหาย

ชั้น 3 บริการวารสารใหม่ วารสารยืมเล่ม หนังสืออ้างอิง รายงานและ
สิ่งพิมพ์รัฐบาล จุลสาร กฤตภาคบริการตอบคำถามและช่วยการคิดว่า

วันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2548 วิทยาเขตพณิชยการพระนครเข้า
สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

วันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารงาน แยกออกเป็น 9 มหาวิทยาลัย วิทยาเขตพณิชยการ
พระนครเข้าสังกัดในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และได้เปลี่ยนสถานภาพ
แยกออกมาเป็น 2 คณะ คือ คณะบริหารธุรกิจ และคณะศิลปศาสตร์

พ.ศ. 2553 – ปัจจุบัน ห้องสมุดพณิชยการพระนครและห้องสมุดชุมพรเขตร
อุดมศึกษายุบรวมกันและได้ย้ายที่ทำการใหม่มาเปิดให้บริการ ณ อาคารพร้อมมงคล ชั้น 2 โดย
ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภท

ภาพบรรยากาศห้องสมุดพณิชยการพระนครในปัจจุบัน

